# Σάββας Στρούμπος
# στους ανοιχτούς ορίζοντες, με ρίζες....

**Γιώργος Παπανικολάου,**
**26/10/2026**

"Για μένα, η Θεσσαλονίκη είναι ταυτισμένη με το θέατρο. Δεν θα ξεχάσω ποτέ, όταν παίξαμε την πρώτη μας παράσταση, "Στη σωφρονιστική αποικία" του Κάφκα στο Πειθαρχείο του Γεντί Κουλέ με παρόντες στους θεατές αγωνιστές που φυλακίστηκαν εκεί την περίοδο της χούντας. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την παράσταση του Άρη Ρέτσου "Το Τάβλι" που είδα στη Θεσσαλονίκη και με συγκλόνισε. Και άλλες πολλές περιπετειώδεις και όμορφες θεατρικές μνήμες"…

Ο Σάββας Στρούμπος στο rejected…

**rejected: Επιστρέφετε στην Θεσσαλονίκη, με τις "Δούλες". Τί σας ενέπνευσε και θελήσατε να ασχοληθείτε με αυτό το έργο του Ζενέ;**

Σ.Σ.: Το πρώτο που με ενέπνευσε είναι η ερμηνευτική πρόκληση για τους ηθοποιούς που αποτελεί το έργο. Με αυτούς τους ρόλους δεν "ξεμπερδεύεις", η δουλειά και η αναζήτηση δεν τελειώνουν. Από εκεί και πέρα, εφόσον εμβάθυνα στον κόσμο του Ζενέ και στο υλικό των Δούλων, με ενδιέφερε πολύ το ζήτημα της εθελοδουλίας, η ταύτιση δηλαδή του καταπιεσμένου με τον καταπιεστή του, αλλά και η καρναβαλική/σαρκαστική διάσταση που υπάρχει σε αυτόν τον κόσμο.

**rejected: Κατά την διάρκεια των προβών, τί σας δυσκόλεψε περισσότερο σε αυτό το έργο και γιατί;**

Σ.Σ: Το σμίλευμα και το άνοιγμα του χρόνου με δυσκόλεψε αρκετά, καθώς το κείμενο δεν έχει δραματικές μεταπτώσεις. Σαν η ενέργεια να

συσσωρεύεται με σκοπό να φτάσουμε στο τέλος όπου τα πράγματα εκρήγνυνται.

Η τέχνη βγαίνει μέσα από τη δυσκολία σε όποιο πλαίσιο κι αν βρεθεί κανείς, είτε στη μικρή ομάδα, είτε στο μεγάλο θέατρο.

**rejected: Με αφορμή το έργο, τελικά η εξουσία μπορεί να δηλητηριαστεί από έναν υπάκουο λαό γένους θηλυκού;**

Σ.Σ.: Πιστεύω ότι το ζήτημα είναι το αντίστροφο: ο λαός (αν με τη γενίκευση αυτή ορίζουμε το σώμα των καταπιεσμένων μέσα στην κοινωνία), παρ' όλη την επίγνωση της καταπίεσης του, κινδυνεύει πάντα να ταυτιστεί με την εξουσία, η οποία γνωρίζει πολύ καλά να χειραγωγεί και να υπόσχεται, περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή να επέμβει για να επιβάλλει την τάξη της. Αν θέλουμε να ανατρέψουμε ριζικά το υπάρχον, χρειάζεται να οραματιστούμε τη ζωή εκ νέου.

**rejected: Ποιά είναι μια καλή παράσταση για εσάς; Πώς ορίζεται την καλή παράσταση ως θεατής;**

Σ.Σ.: Όταν βλέπω μια παράσταση που δεν έχω σκηνοθετήσει, τη βλέπω με αθωότητα. Αφήνομαι στη δυνατότητα να με ταξιδέψει. Αυτό είναι το κριτήριο. Σε αυτό το ταξίδι βρίσκονται η αισθητική απόλαυση και συγκίνηση, συστατικά στοιχεία της τέχνης του θεάτρου. Όταν βλέπω δική μου παράσταση, είμαι αμείλικτος με τον εαυτό μου.

**rejected: Γίνεται μεγάλη συζήτηση για τις πενιχρές οικονομικές επιχορηγήσεις του υπουργείου και ταυτόχρονα πως το "μεγάλο θέατρο" μπορεί και να δημιουργηθεί σε υπόγεια με θεατρικές ομάδες στην ένδεια, αλλά και με δυσεύρετο ταλέντο συντελεστών. Ποιά είναι η άποψη σας;**

Σ.Σ.: Σε ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησης σας δεν έχω πάρει μέρος στην όλη συζήτηση, καθώς η θέση μου εκφράζεται από την ως τώρα καλλιτεχνική μου πορεία: Από το 2003 στην Ομάδα Άττις και από το 2008 στην Ομάδα Σημείο Μηδέν και ως σήμερα στην αλληλεπίδραση αυτών των δύο ομάδων. Η ύπαρξη της ομάδας, όμως, δεν αρκεί, μπορεί να είναι σχήμα κενό περιεχομένου. Χρειάζεται στιβαρό πνεύμα δέσμευσης και αφιέρωσης σε ένα όραμα για τον άνθρωπο και τον κόσμο. Επίσης μια αίσθηση αυτοθυσίας, για να υπηρετήσει κανείς αυτό που πιστεύει μέχρι τέλους, παρά τις όποιες μικρές και μεγάλες δυσκολίες. Χωρίς την

ιδεολογία της συλλογικότητας δεν μπορεί να αναπτυχθεί η θεατρική τέχνη. Από εκεί και πέρα, αν μας παρασύρει το ρεύμα των καιρών και πιστεύουμε ότι μόνο στις μεγάλες παραγωγές παράγεται "μεγάλη" τέχνη, πιστεύω ότι χρειάζεται να σκεφτούμε εκ νέου το τι εστί θέατρο και ιδιαίτερα στις μέρες μας.

Ως προς τις επιχορηγήσεις του υπουργείου, είναι σαφώς πολύ σημαντικό να αυξηθούν για να καλύψουν τις σύγχρονες ανάγκες. Το ζήτημα είναι να μπορέσουν οι εργαζόμενοι στην τέχνη να ζήσουν αξιοπρεπώς από την καλλιτεχνική τους εργασία. Ωστόσο, πιστεύω ότι το ζήτημα της υποστήριξης του σύγχρονου πολιτισμού είναι πολύ πιο συνολικό και σχετίζεται με το ερώτημα του "τί πολιτισμό έχουμε ανάγκη;".

**rejected: Εκατοντάδες οι θεατρικές παραστάσεις στην Αθήνα και φέτος, με ελάχιστα νεοελληνικά κείμενα. Γιατί, πιστεύετε;**

Σ.Σ.: Πιστεύω ότι η θεατρική γραφή είναι μια εξαιρετικά απαιτητική και δύσκολη πράξη δημιουργίας. Είναι δύσκολο να πιάσεις τον παλμό των καιρών και να εμπνεύσεις. Δεν ξέρω, όμως, αν κι αυτό απαντά την ερώτηση. Θεωρώ ότι στην Ελλάδα έχουμε συγγραφείς με εκφραστική δύναμη και θέση, παρόλα αυτά το ζήτημα δεν κλείνει. Ένα από τα όνειρα μου είναι να δημιουργηθεί μια ομάδα νέων συγγραφέων, να δούμε τι πράγματα μπορούν να γεννηθούν από αυτή τη συνάντηση.

**rejected: Η πίστη στο όραμα και η αποφυγή σειρήνων για το "εύκολο", τελικά, σας έγινε τρόπος ζωής;**

Σ.Σ.: Νομίζω πως, ναι. Όμως, δεν γίνεται κι αλλιώς. Η τέχνη βγαίνει μέσα από τη δυσκολία σε όποιο πλαίσιο κι αν βρεθεί κανείς, είτε στη μικρή ομάδα είτε στο μεγάλο θέατρο. Εμένα, με ενδιαφέρουν οι ανοιχτοί ορίζοντες, η συνάντηση με διαφορετικούς ανθρώπους, το ταξίδι από τη μία χώρα στην άλλη, την ίδια, όμως, στιγμή χωρίς μνήμη και ρίζα μπορούμε να προχωρήσουμε; Σαφώς, όχι.